

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUILLOTE CADA SEMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya

Números atassats 20 cèntims

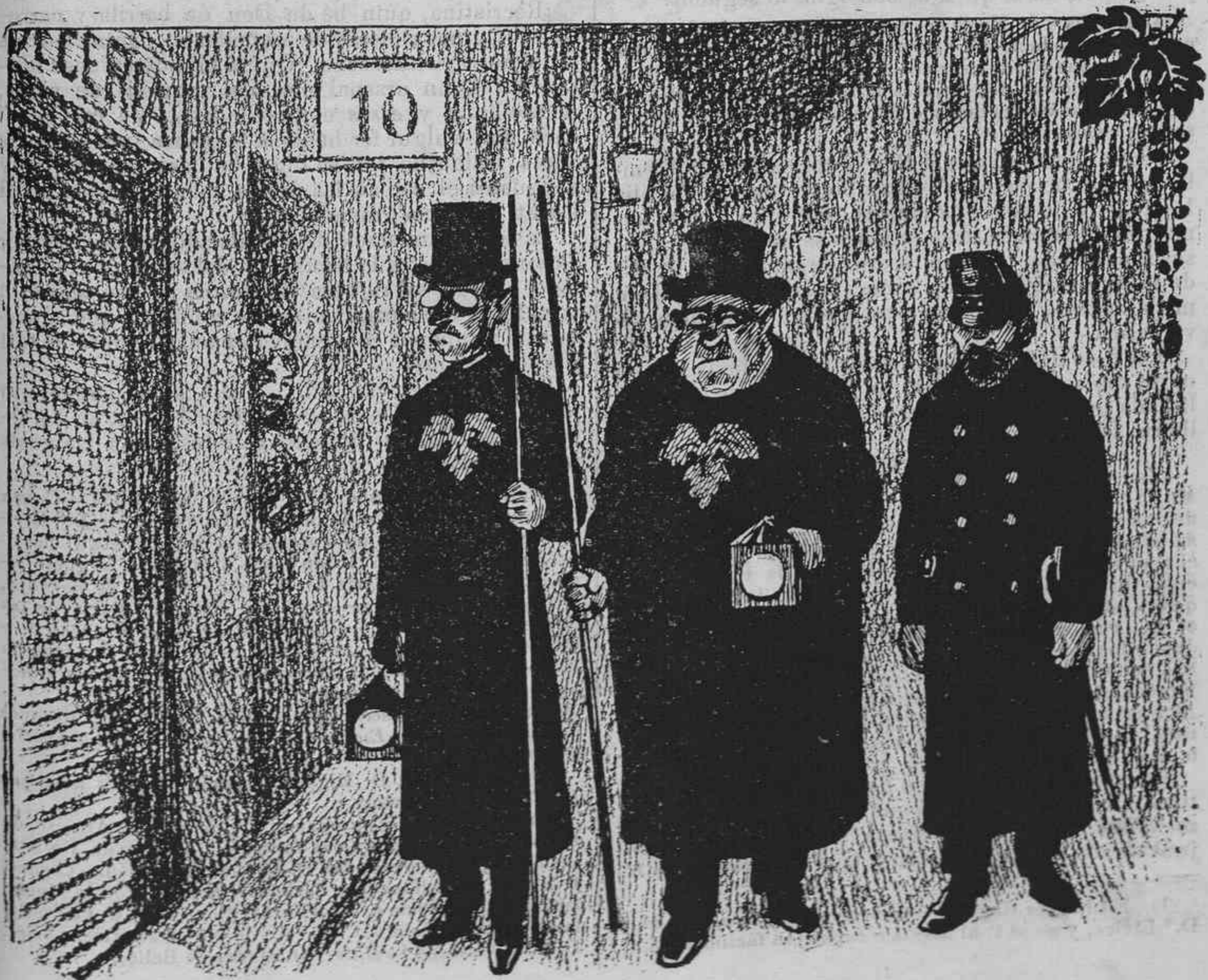
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fera de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Extranger, 5

LA RONDA DE «LA FULLA»

A las dotze de la nit,
¡muxoni!... y tothom al lit.

CRONICA

Aquest dia va caurem á las mans un paper curiosíssim, qu' ell sol me proporciona assumpto pera la present *crónica*.

Vá encabessat ab lo lema del partit carlista *Dios. Patria y Rey*; ostenta 'l retrato de un senyor y una senyora tots dos ab boyna: ell alt y barbut: ella mes baixa y arrapada al bras esquert del individu: tots dos mirant al espectador de *frente* y com dihentli:— ¿Quí de vostés ens convida á beure una copeta?

Y *realment*, de beure 's tracta, com aixís ho revela la següent dedicatoria impresa en lletras florejadadas: «VINOS Y LICORES.—A D. Carlos de Borbón y D.ª María Berta de Rohan.»

Al veure aquesta portada suggestiva, un no pot menos de preguntarse:

—¿Qu' es aixó Déu méu? ¿Tal vegada 'ls desterrats de Venecia, mentres esperan l' hora de cenyir la corona d' Espanya han posat taberna, licorería ó taula d' aygua y anís? ¿Es possible que en un reconet de la Plassa de Sant March ó arrán del Canal, en lo punt mes freqüentat pels mariners llanxers y camálchs, tinguin ells [un kiosko com el de Canaletas ahont en Carlets ab los brassos arremengats passi 'l dia esbandint vasos y copas y la seva esposa, la senyora Marieta, servint *farina* y combinant *americanas*?

* * *

La meua extranyesa 's va desvaneixer per complert al girar full. La segona página del curiós paper conté una circular en tota regla que deu anar dirigida á tots los aficionats á omplirse 'l cos d' *esperit carlí*, en la qual, se consigna lo següent:

«Con fecha 4 de Mayo del corriente año se me hizo concesión por conducto del Secretario particular de S. M. don C..., para que pueda usar como marca en el embotellado de vinos y licores, los retratos de toda la Familia Real y de aquellos mártires que sucumbieron en defensa de la Causa tres veces santa.»

Tenfm, donchs, que 'l Rey autorisa perque l' embotellin, y no sols á n' ell, sino á tota la Familia Real (1); y no sols á la familia real sino á tots els mártirs de la causa tres vegadas santa. Aixís qualsevol carcunda, quan se recordi de tal ó qual mártir de la causa tres vegadas santa, podrá dir: —Bebém mitja dotzena de copetas pera l' etern repós de la seva ánima.

Y á fi de que no puga duptar ningú de la legitimitat de la *concessió real*, lo fabricant de *pólvora líquida* per *cassar monas*, la transcriu al peu de la lletra. Diu aixís:

«Duque de Madrid.—Secretaria.

«Venecia 4 Mayo 1896.—Sr. D. José Lozano Herrero.—Muy Sr. mio y estimado amigo: S. M. el R... me ordena decirle que con mucho gusto le concede la autorización solicitada por V. para emplear los nombres y retratos de cualquiera de los *Augustos miembros* de la Familia Real como marcas de fábrica para los licores y vinos españoles que V. desea poner á la venta. De la misma manera S. M. el R... verá con gusto que pueda V utilizar con idéntico objeto los nombres de los mártires ó de los héroes que más han honrado á nuestra causa, como Zumalacárregui, Ollo, Francesch, Andéchaga, Balanzátegui, Galcerán, etc., etc. Al transmitir á V. la resolución de S. M. aprovecho gustoso la ocasión de repetirme suyo afectísimo amigo y s. q. b. s. m.—*Melgar*.»

Després de aquest rasgo de benevolencia, en virtut del qual el R. permet que á n' ell y á tots los *membres* de la seva augusta familia els coloquin junt ab los *morts* de la causa tres vegadas santa en

(1) Ell hagués tingut ben embotallada y ben tapada á D.ª Elvira, y no se l' hi hauria escapat tan fàcilment.

l' etiqueta de las botellas del Sr. Lozano, aquest bon senyor fa mérits recordant qu' es germá «del coronel Lozano, fusi'ado en Albacete,» com volguent dir:

—Ja veuhen: si 'l meu germá va derramar la séva sanch, per la causa tres vegadas santa, jo derramo l' alcohol á dojo.

Y per acabar de ferse simpátich als seus companys de glorias y fatigas els posa 'l licor á la boca, prometent destinar un 20 per cent dels beneficis dels pedidos que se li fassin «para socorro de las familias mas necesitadas residentes en la provincia en que dichos pedidos se hayan hecho, de cuya suma se hará cargo mensualmente el Sr. *Jefe Delegado de cada una de ellas*.»

Y ara vejin com els que 's creyan que 'ls carlins estavan organiscats militarment per tirarse al camp s' equivocan de mitj á mitj: ho están sols per *tirarse copas al cos*, y per aixó tenen un Delegat en cada provincia. Y tant es aixís, que 'l mateix Sr. Lozano ho dona clarament á compendre ab lo párrafo final de la seva circular que diu aixís copiat á la lletra:

«Ruego á V. haga cuanto esté á su alcance en pró de los referidos licores, tanto en ese Centro como á particulares con lo que dará una prueba de gran adhesión á nuestra santa Causa, quedando con ello S. M. (q. D. g.) altamente satisfecho.»

De manera que qui mes licor consumi, mes probas d' adhesió donará á la causa tres vegadas santa, y mes satisfet deixarà al seu rey qui coli *mes esperit carlí*.

* * *

Després de aquest preámbul, lo Sr. Lozano obra las portas del seu magatzém.

¡Rècristina, quín bé de Deu de barrils y carretells! ¡Quínas rimeras de ampollas!... ¡Quína barreja de olors espirituosos!... ¡Quína biblioteca mes atapahida! ¡Quín arsenal mes ben provehit de vigas, mantellinas y *esses* embotelladas!... Ja cal que 'l carlí que vulgui fer honor á la causa tres vegadas santa tastantho tot, se lligui be las espartenyas y s' aguanti el cap ab las dugas mans, perque no li esclati com una granada!...

La sola enumeració dels títuls adoptats pel senyor Lozano demostra la fecunditat del seu ingeni destilador. Si ab tal riquesa de *líquits* no se *solida* 'l triunfo de la causa, haurém de confessar que aquesta está fatalment condemnada á anar sempre de tort y á tomballons.

Entérinse del catálech... y allá ahont se marejin parin de llegir. Desde avuy conta 'l partit ab las següents armas, de diferents calibres, totas las quals *tiran al cap*:

LICORES: *Benedictina*, D.ª Blanca de Borbón.—*Crema de menta*, D.ª Elvira de Borbón. (La qüestió de D.ª Elvira encare *crema*. ¡Y quína previsió la del licorista al classificar entre la *menta* á la que havia d' enganyar al gueto.)—*Chartreuse*, D.ª Beatriz de Borbón.—*Crema de naranja*, D.ª Alicia de Borbón.—*Crema de rosa*, D.ª María de las Nieves de Braganza.—*Pippermint*, D. Juan Francesch.—*Cumin*, D. Castor de Andéchaga.—*Curaçao*, D. Joaquin Elío.—*Marrasquino*, D. Manuel Salvador Palacios.—*Ratafia*, D. Antonio Lizárraga.

ESCARCHADOS: *Escarchado de anís*, Exemo. Sr. Marqués de Valde-espina.—*Escarchado de ron*, D. Antonio Aparisi Guijarro.

ANISADOS: *Anís*, D. Miguel Lozano.—*Anís de naranja*, D. Francisco Alemany.

AGUARDIENTES: *Cognac, una flor de lis*, D. Alfonso de Borbón.—*Cognac dos florss de lis*, D. Alfonso de Borbón.—*Cognac, tres flores de lis*, D. Alfonso de Borbón.—*Cognac*, D. P. R., D. Alfonso de Borbón.—*Ron*, D. Tomás Zumalacárregui.—*Ginebra*, D. Nicolás Ollo.—*Kirs*, D. Pedro Balanzátegui.—*Absinthe*, D. Jerónimo Galcerán.—*Amer*, D. Juan Castells.—*Bitter*, D. Marco de Bello.

VINOS: *Jerez viejo*, D. Carlos V.—*Jerez extra*, D. Carlos de Borbón y Este.—*Málaga dulce*, D.ª María Berta de Rohan.—*Jerez seco*, D. Jaime de Borbón.—*Amontillado*, don Jaime de Borbón.—*Solera*, D.ª Blanca de Borbón.—*Moscatel*, D.ª Elvira de Borbón. (*Mosca!*)—*Pajarete*, D.ª Beatriz de Borbón.—*Lakrima*, D.ª Alicia de Borbón.—*Manzanilla olorosa*, D.ª María Berta de Rohan.—*Manzanilla*, D.ª María de las Nieves de Braganza.

VERMOUTHS: *Vermouth Torino*, D. Carlos de Borbón y Este.—*Vermouth Marsella*, D. Jaime de Borbón.

CHAMPAGNES: *Champagne*, D. Carlos V.—*Champagne*, D. Carlos de Borbón y Este.—*Champagne*, D. Jaime de Borbón.

Me sembla que ja n' hi ha prou.

¡Y l' efecte que produheixen alguns de aquests títuls!

Per exemple: demanin una copa de Cumí *Andéchaga*, de Rom *Zumalacárregui* ó de Kirs *Balan-zátegui* y m' hi jugo una orella que ab sols tenir que pronunciar uns noms tan cargolats agafarán sed per beuren'n dugas.

Pero que 'm dispensi 'l Sr. Lozano: ab tants licors y escarxats y anissats, y ayguardents y vins, y vermouths y Champagnes: ab tants títuls d' héroes morts y de morts-vius que no son, ni serán may héroes: ab tanta varietat de títuls y etiquetas, ha tingut un descuit que no té perdó de Deu.

S' ha descuidat de tarifar el ví de dir missa.

¿Es que ja no contan els carlins per res ab l' apoyo del clero?

Comprench qu' estiguin molt cremats ab els bisbes que ja fa temps que 'ls han girat las espatllas; pero ¿cóm no recordarse poch ni molt del clero baix, y sobre tot del rural, del clero singlá, planter etern de indómits cabecillas?

Ja cal, donchs, que 'l senyor Lozano, en obsequi de la classe s' apressuri á destilar uns *Resolis Cagaraims*, un *vidriol Saballs* ó un *Peñascaró Cura de Santa Cruz*, qu' enarbolin l' ánima dels mes gloriosos defensors de la causa tres vegadas... reconsagrada!

P. DEL O.

||o||

ÍNTIMA

Quan estrenyo ta cintura
y beso ta boca ardenta
y omplo de petons ton front
y amoixo ta caballera,
en lloch de rendirte aviat
voldria que ben depressa
t' escapessis de mas mans
corrent per tot casa teva.
Seguinte pels corredors
com ca que busca la llebra
saltaria 'ls esglahons
sempre, sempre al teu darrera,
fins á rasar ab lo cap
las entrenyinas teulas.
Llavors en un reconet
d' allá á la golfa deserta,
al tocá 'l cos vincladis
tú xisclarías sorpresa
y jo extrenyent ab frisansa,
ta cintura de palmera
iquin plaher al retornar
los petons á ta boqueta!

J. GAYA.

LLET AYQUALIDA

(PLAGI DISFRESSAT)

Un vehí d' una ciutat que 'l Mediterrani banya ab sas onas enjogassadas comprá un porró de llet en una vaquería acreditadíssima, pagantlo al preu que la llet pura y sense trampa deu pagarse.

Com qui mal no fa, mal no pensa, l' home se 'n portá la llet á casa seva, ben cregut de que lo que havia comprat era efectivament un porró del benéfich y nutritiu líquit que las vacas sanas y robustas segregan, al contacte de mans hábils y experimentadas.

Pero succehí que un amich qu' en son domicili l' esperava y que per desgracia era quílich (per desgracia del vaquer, no del amich) tingué 'l capritxo de tastar la llet que l' home acabava de comprar, y apenas se l' havia passejada per la llengua, exclamá ab la convicció del qui sab de qué se las heu:

—T' han enganyat. Aixó no es llet.

—¿No?

—Es aygua.

—¿Aygua pura?

—¡ant com pura!.... Crech que hi ha una mica de llet barrejada.

—¿Una mica no mes?—

LO DESARREGLO DE LA PLASSA REAL

—Ja que sembla qu' están disposats á rifarse completament 'l públich ¿sab qué podrian fer per estalviarse feyna y gastos? Fer passar els cotxes per sota las voltas.

El químic agafà l'ampolla, tornà á tastar el líquid que contenia, lo paladejà un rato, y poch amich de cometre lleugeresas, digué ab ayre de dupte:

—Analisaré la llet ab tota consciencia, y llavors sabrás de cert lo que has comprat.

L'endemá, carregat ab l'ampolla, l'químic tornà la resposta al amich.

—Ja pots pujarhi de peus: en aquest such hi ha una part de llet y tres d'aygua.

—¿Es dir que en un porró me n'han... irregularisat tres petricons?

Una cosa com aixó.

L'amo de la llet sentí despertar-se en son pit l'anhel de la venjansa. La broma li semblava una mica massa pesada. Qu' en una galleda de llet autèntica hi barrejin tres ó quatre xicras d'aygua, ¡psé!... es cosa que fins á cert punt té disculpa, perque si l'or pur necessita *lliga*, potser també es convenient posarne al néctar de la vaca; pero qu' en un parell de xicras de llet hi clavin una galleda d'aygua y endossin després la mescla al comprador que demana llet autèntica, aixó ni s' pot admetre ni s' ha de deixar passar sense cástich.

—¿Qué farás?—se deya l'home, rumiant de quí modó se las podria compondre pera tornar la pilota al vaquer d' una manera digna:—¿qué farás?—

Anar á reclamar era una tontería. A la botiga li dirían probablement que no l' coneixían, ó que *una vez salida la leche del jarro, no se admiten reclamaciones*.

Moure un escándol y donar un espectacle, al mitj del carrer, podia, anant á malas, portar un serio compromís al comprador de la llet, que segurament, á mes d' haver d' aguantar las violentas contestacions de la vaquera s' veuria reptat y potser detingut pel municipal de punt, qu' en aquests cassos sempre sol posarse al costat dels que no tenen rahó.

—¡Y donchs!—tornava á dirse l' vehí de la ciutat que l' Mediterrani banya ab sas onas enjogassadas: —¡aixó no pot pas quedar aixís! ... ¡Aixó bé necessita un cástich exemplar!... ¿Ahónt aniríam á parar si toleravam pacientment tan garrafals abusos? Acabarian per véndrens descaradament aygua de la font, enterbolida tan sols ab un pessich de midó!...—

Barrinant barrinat, y esperonant per l'ardorosa set de venjansa, que si no aplanava montanyas com la fé, arrasa turons bastant respectables, l'home concebí una idea verdaderament felís.

—¡Ja ho tinch!—exclamá:—aixís no 'm comproteré y donaré á entendre al falsificador de llet que ab mí no s' hi juga.

Sobre la marxa y sense pensarshí mes, s' encaminá á l' administració del diari de mes circulació de la localitat y feu insertar el següent anunci:

«Si l' vaquer que ahir va véndrem llet aygualida, »no m' envia immediatament á casa, carrer tal, número tants, un porró de llet pura y una bola de »mantega llegítima com indemnissació, l' acusaré davant dels tribunals y es fácil que la denuncia li »costi cara.»

Disparat el tiro, l'home se 'n aná á esperar l'efecte.

Lo càlcul del enganyat comprador era bastant ben fundat.

—Lo vaquer—pensava ell—llegirá l' anunci, y per poch espavilat que sigui, compendrà que li sur: mes á compte indemnissarme en la forma que li indico, que no pas arrostrar els perills d' una intervenció judicial. Entregarme lo que li demano, es confessarse reo, y un cop arrencada aquesta confessió... ¡ab quína facilitat el faré ballar á la mida del meu gust!...»

Pero, contra las previsiones del autor del anunci, va passar lo que may se li podia ocorre. Tan bon punt aparegué l' diari del dematí, ¡comensaren á acu-

dir á casa seva enviats y mes enviats de distintas vaquerías, portantli, cada un, un porró de llet y una bola de mantega.

L'home no s' entenía de feyna, arrengrerant ampollas á la cuyna y apilant mantega al armari. L' un enviat estalonava l' altra, la campaneta de la porta no parava de sonar, la criada no feya altra cosa que obrir...

Per abreviar: á l' hora del mitj día, quan l' últim recader va haverse despedit, l' home havia rebut set cents porrons de llet absolutament pura y setcentas bolas de mantega superior.

¿Cóm s' explicava aquell fenómeno?

Qualsevol ho pot compondre.

Com que tots los setcents vaquers de la capital patían del vici d' aygualir la llet tots setcents, creguts de que l' anunci anava per ells, s' havian apressurat á tancar la boca al anunciante, enviantli l' indemnissació exigida.

A. MARCH.

QUADRET

Per ella dos rivals van desafiar-se;
l' un ferit va quedá al camp de l' honor,
puig la bala per l' altre disparada
de part á part va travessarli l' cor.

Al endemá, á trench d' auba, las campanas
ab só fúnebre y trist van brandá á morts;
y allí al cap vespre, á l' última morada
lo duyan sos parents, rublerts de dol.

D' aixó tan sols fa un mes, y aquella dona
que á un dels dos amants causá la mort
al peu del altá, avuy per sempre jura

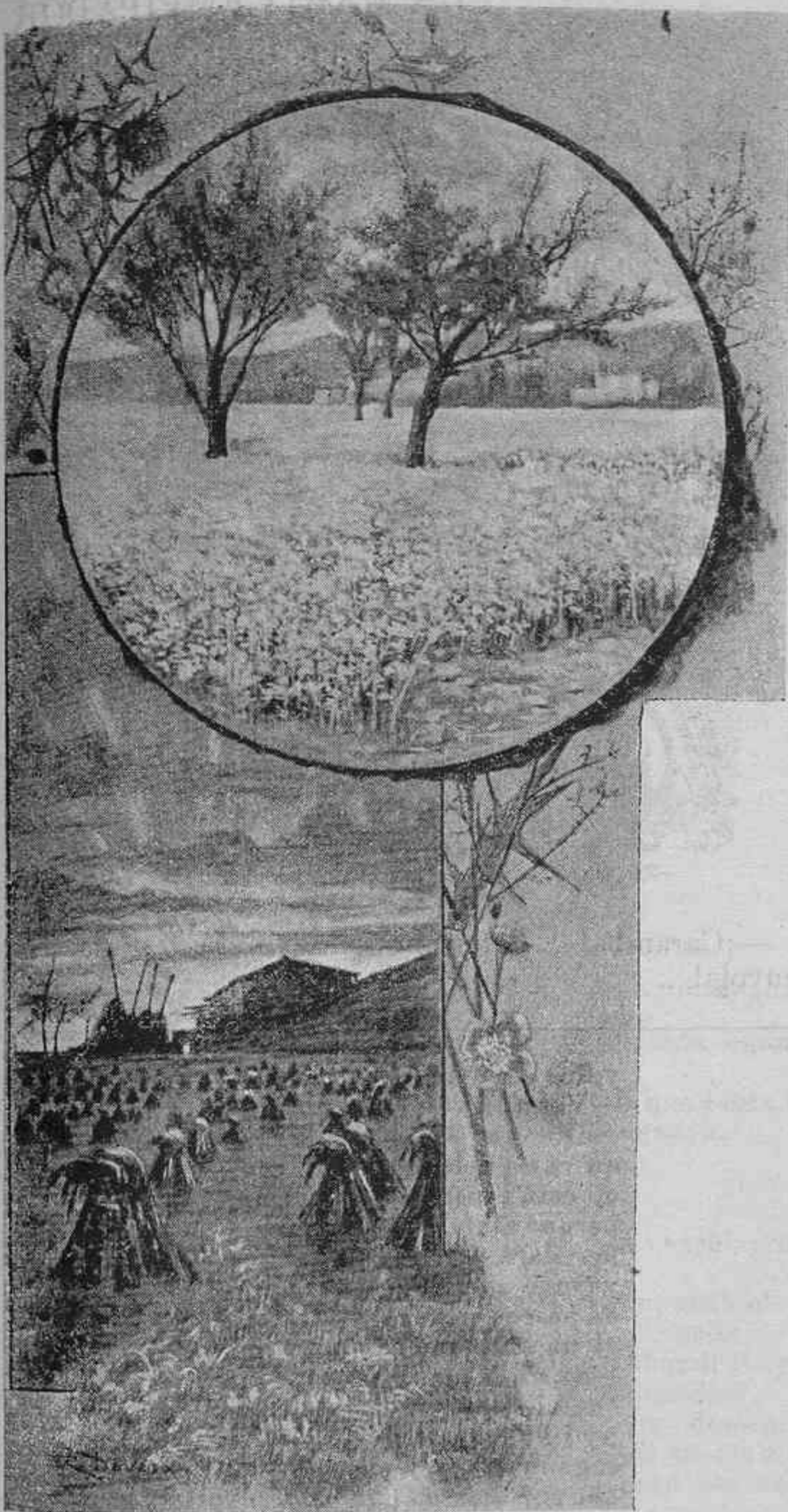
etern amor al altre, l' vencedor,
y si algún cop al desgraciat recor-
(da
exclama ab un cinisme aterrador:
—¡Pobret! ¡tant que l' aymava!
(!Si que 'm raca
no poguerli fer are cap petó!

F. CARRERAS P.

FENT L' EXERCICI

—D' aquí... á la trocha.

AMORETAS Y ANYORANSAS D' ISTIU

I

Quan lo camp s' enfajolava
y arreu la jonsa floria
y 'l rossinyol refilava
en lo bosch que reverdia;
allavors que per las pradas,
per los llachs, plans y turons,
fresch oreig duya flayradas
d' escarxi, teys y timons;
y las gentils oranetas
tot voltant cap á son niu,
refilavan cansonetas
los caps vespres de l' estiu ...
fou lo temps que ab ma estimada
divagant pels camps en flor,
al cayent d' una vesprada
l' hi vaig jurar mon amor.

II

Avuy que tot se mustiga
ni s' ou cap aucell cantar
y á las valls la boyra abruga
convertintlas en fossar,
y 's panceixen las floretas,
y es segat tot lo fajol,
y marxan las oranetas,
y ha fugit lo rossinyol,
y sols restan fullas mortas,
jorns ensopits y emboyrats,
plantas secas y colltortas,
cels grisos, frets y esblaymats....
Ja son fora las vespradas
d' amor, gaubansa y plaher,
y han passat ¡ay! las diadas
d' aquell temps tan falaguer.
Tembé ma estimada es fora;
y avuy que tot s' ha acabat,
tan sols penso d' hora en hora
ab l' estiu que ja ha passat.

CELESTÍ DEVESA.

«¡HAY QUE DISTINGUIR!»

Donya Pepa está alarmada.

¿Motiu?

La innumerable serie de suscripciones que inopinadamente ens ha vingut á sobre.

—Per ben forrada qu' estigui una bossa—diu ella—es impossible que pugui resistir tan violentas y numerosas sacudidas.

Y ab el semblant tan afligit, que apuradament arriba á fer llástima, comensa á declamar la llista de las suscripciones qual objecte reté en la memoria:

Suscripció pels inundats de Murcia.

Suscripció ab motiu dels terremotos d' Andalusía.

Suscripció pels ayguats de Consuegra.

Suscripció per la catástrofe de Santander.

Suscripció á favor dels soldats de Melilla.

Suscripció pels órfens del «Reina Regente.»

Suscripció per las víctimas de la bomba dels Cambis Vells....

Per supuesto que donya Pepa parla d' aquestas suscripciones com si parlés de sangrias, olvidantse de fer constar que á n' ella no li han tret ni un xavo ni una gota de sanch; pero la prudenta senyora no s' entén de quentos y segueix dihent tota classe de pestes contra «aquesta manera de treure 'ls quartos

»de la butxaca del pròxim,» segons sas paraulas textuals.

—¡No 's pot sortir de casa!—diu posant els ulls en blanch, que talment sembla que la matin:—cada quatre passos sentiréu la mateixa cantarella: «¿Qué dona per la suscripció tal?» «¿Quant hi posa á la suscripció qual?»... Com si una no tingués altra cosa que fer que ficar contínuament la mà á la butxaca, y té tú, té tú, anar repartint diners lo mateix que si fossin grans de sorra.

Las ordres que la criada ha rebut son severíssimas.

—Vingui qui vingui, en sentint parlar de suscripciones, plántals desseguida la porta pels bigotis.

—Está bé, senyora.—

Y la criada, que per ser una salvatje feta y treta no li falta mes que portar las tres plomas al cap, se disposa á cumplir al peu de la lletra las instruccions de la senyora.

Trucan.

—¿Qué volen?

—Som una comissió que hem obert una suscripció per socorre als pobres soldats que....

—¡Vajin en nom de Déu!—

Al cap d' un rato:

—¡Pam, pam!

—¿Qué hi ha?

—¡Quín cel més hermós! Y aixó que l' Albert assegura que tindrem mal día.

—¡Caramba!... Potser ho endavinará... Ja s' ennuvola!...

—¿Volen donar res per la suscripció a favor de...

—¡No senyors!

Moments després:

—Deu los guard.

—¿Qué se li ofereix?

—La suscripció per socorre als malalts y...

—¡Ja pot retirarse! ...—

Pero en mitj de tot aixó 's presenta un subjecte a cobrar un recibo que importa quaranta ó cinquanta pessetas.

—¿Qué es aixó?

—La suscripció al *Arsenal de la Moda* y al *Boletín de los grandes sombreros*...

—¡Senyora, senyora!... ¡La suscripció dels figurins!...

—¡Ah!—fa donya Pepa, somrient y trayent el portamonedas:—aquesta suscripció es sagrada...

¡Hay que distinguir entre suscripcions y suscripcions!...

MA'TÍAS BONAFÉ.

ENTRE MARE Y FILLA

—Mamá, escolti: un xaradista m' ha dit que 'm vol fer l' amor.

¡Si vosté 'l veyés! Es guapo,

mes guapo que 'l mateix sol.

Du 'l pentinat a la moda

y un bigotet mes hermós

que sembla que diga estimam.

M' ha trobat prop del Padró

y ha dit que si jo 'l volia

el faria molt ditxós.

Diu que té cinch ó sis noyas

que no 'l deixan—L' indiot.

¿Y tú t' ho has cregut? ¡Panarra!

Que 'n mereixes de bastó.

Ab ell no hi festejarías

ni que 'n tingués set milions....

Ser plat de segona taula....

Vaja; d'sat.—Si sap molt.

Tot lo día escriu xaradas

y altres versos de mistó

y fins n' envia a «La Seba»!

—Ves allá ves; ¡Taral-lot!

—Diu que a América hi te un tío

qu' es un dels mes rics senyors

ell está esperant que mori,

perqué aixís, aquest nebot

heredará dos ingenis

y tres ó quatre milions

de pessos y hasta una gábia

ab un lloro que fa 'l mort.

—Sí, sí, Y vuit centas mentidas

que hi ha afegit de retop.

Ay infelis; com te deixas

enganyar per homenots,

que sols buscan que 't descuydis

per rifarte a tras-cantó.

Creume, noyc, deixa corre

per ara tals relacions,

Perque conech qu' aquest jove

deu ser algún gandulot

que vol procurá enganyarte;

ves que m' hu diga a mi aixó

de fer versos y xaradas

y al mateix temps qu' es nebot

d' un oncle molt rich d' América,

que prou li faig un cap nou.

Com que busca passar temps,

que vaja al pati del Os.

¿No dius que escriu a «La Seba»!

—Sí—Donchs es un seba-llot. (*)

ESCOLÁ VILAFRANQUÍ.

PRINCIPAL

Sarsuela xica y preus baratos; funcions limitadas als di-jous, dissaptes y diumenjes...

(*) ¿Que es xarada s' han pensat?

Doncas s' han equivocat.

O LA TEMPESTAT IMPROVISADA

—¡Andal! ¡Y ara pedrega!....

—¡Si es aquell ximple de l' Albert que s' entreté tirantme sorra!....

Los últimos *crusados*, si es qu' encare 'n queda algún, dirán:

«*Addio sancte memorie...*» y tot lo demás que canta l' *Otello*, quan se figura que la seva senyora l' enganya.
¡Quín final mes trist!....

LICEO

Los atencionats á las saragatas líricas ja van anarbi previnguts.

—Cardinali ha de cantar el *Mefistófele*? ¡impossible!—
deyan els que mes l' aplaudeixen interpretant l' *Otello*.

Y ab aquest partit pres ¿quí s' atreveix á aburrir l' aygua, quan bufa un vent que ha d' encrespar las onadas?

En Cardinali va defensarse, 's va batre com un desesperat. En certs moments semblava que havia de anarse'n á fons; pero á lo millor reapareixia nadant ab gran pericia: y si tragava sovint aygua amarganta y salada, també 's feya aplaudir. L' últim esforç sigué 'l triunfal: cantá l' epílech de una manera irreprochable y fins els qu' estaban més enconats ab ell, li donaren l' absulució.

La Sra. Tetrázzini admirable com de costúm, y 'l baix Sr. Perelló demostrant lo familiar que li es la part de *Mefistófele*.

Lo mestre Campanini portá l' orquesta ab calor, ab brío, fent ressaltar los molts primors que conté la partitura d' Arrigo Boito.

ROMEA

Ni s' estrena res, en catalá s' entén, ni per ara s' anuncia cap obra nova.

Los mateixos actors en las funciones de benefici acuden ab preferencia al repertori castellá. Aixís va ferho la senyora Ferrer; aixís ho farà també l' actor cómic Sr. Capdevila. Tot lo mes que li concedeixen al teatro catalá es la pessa que serveix de fi de festa.

Vegis ab aixó quan necessari es que alguna ánima piadosa s' encarregui de donar nova vida al teatro de la terra.

TIVOLI

Entre las produccions que s' han representat últimament mereix senyalar-se l' ópera espanyola *Aurora*, deguda al mestre Espí, la qual ha trobat l' éxit que ja havia obtingut en anteriors temporadas.

NOVEDATS

Ha reanudat sas funciones en aquest teatro la companyia del Sr. Tutau.

Ab *Adriana Lecouvreur*, un dels dramas predilectes de la Sra. Mena y ab *La portera de la fábrica*, 'l popular melodrama de 'n Moreno Gil s' ha inaugurat la temporada que podrá ser profitosa si 's posan obras novas.

E si non, non—com deya D. Víctor.

Lo que atrau cada diumenje al matí numerós concurs á aquest teatro son los concerts Nicolau. En l' últim] va repetir-se l' assombrosa *Sexta sinfonia* de Beethoven y van tocar-se *La Mort de Isolda* de 'n Wagner y la *Danse des Silfes* y 'l *Menuet des Follets* de Berlioz, alcansant una execució de primera, que 'l públich entussiasmat recompensá ab los seus aplausos.

CATALUNYA

Lo sainete líric *Las Mujeres* de 'n Xavier de Burgos, música del mestre Gimenez, es una de aquellas obras que cauhen de peus. A Madrit va alcansar un gran éxit, encare que haja quedat endarrera 'l que ha obtingut á Barcelona, y aixó que diuhen que 'l públich de las dos capitals no acostuma á marxar sempre d' acort.

Peró *Las Mujeres* forman un' obra ben desenvolupada, notablement escrita, plena de fina observació y exhuberant de gracia, de aquella gracia no rebuscada, que brolla naturalment del mateix assumpto. Pertany de plé al género-sainete, podentse posar al costat dels exemplars mes notables y justament celebrats.

A pesar de que la música casi no hi fa falta, tampoch hi sobra. Sols quatre números ha escrit lo mestre Jimenez, tots ells ben encaixats dintre de las situaciones de l' obra, y escrits ab garbosa facilitat. Ja veurán com algun d' ells se passejará prompte per tots los carrers de Barcelona y 's farà sentir fins en los cel-oberts de totas las casas.

En la interpretació 's distingeix principalment lo quarteto de senyoras: la Campos y la Cubas en primer terme; la Cervantes y la Salvador després. Alguns dels actors exageran lo seu tipo. Salvém al Sr. Pinedo qu' está molt just.

L' éxit sigué franch el dia del estreno y 's va renovant cada nit en las successivas representacions, qu' es de creure arribarán á sumar un número extraordinari.

GRAN-VIA

Ja no hi ha ópera.

Ara treballa en aquest teatro una companyia de sarsuela castellana y catalana que cultiva 'l género xich, y alterna ab un cos de ball.

Tot per un ralet... y bon profit!

N. N. N.

DON DELFÍ (*)

LEMA:—¡Quin beneyt!

Per l' afany de parlar fi,
Don Delfi
usar sa llengua no gosa,
y, pensant fé una gran cosa,
preten parlar en castellá.
Ell, creu parlarhi molt bé;
mes jo sé
que, parlantlo ab afició,
tan dels disbarats abusa,
que 's pot dir que un llenguatge usa
fill de sa imaginació.

Las barbaritats qu' ell diu,
sens motiu,
en tan gran número son,
que sols ab ellas podria
publicarne jo algún día
lo llibre mes gros del mon.

Per comprendre tot quant diu
bastant viu
y espavilat s' ha de ser.
¡Sembla 'l seu extrany llenguatge
inventant per un salvatge,
que no tingui res que fer!

Una tarde, parlant d' ell,
deya un vell:
—Don Delfi diu que aborreix
á la llengua catalana;
¡pro á la parla castellana
sens pensarsho destruheix!—

Per xó ell, per tot arreu,
sempre 's veu
tractat igual que un ninot,
y fins la seva minyona,
sentintlo com enrahona,
diu molt baix:—¡Quin burinot!....

Cert día un jove lluhit
y aixirit:
—¿Cóm se diu?—li preguntá
y ell, seguint la seva deria
y posant la cara seria:
—¡Delfino!—li contestá.

Ab veu de gat escanyat,
tot tibet,
á n' al que dú 'l vestit brut
li diu:—Duro el trage bruto.—
Y demana vino enjuto,
quant ell vol ví del aixut.
En lo café disputant
y fumant
quant vol que li portin rom
cria:—¡Moze, puerta romo!—
y diu:—Voy á dar un tomo—
per dir que va á doná un tom.

Ensenyant un anell rich
á un amich,
que 's trobava prop del moll,
va dirli:—Es un rico anello!
Y diu:—La Virgen del Cuello,—
per dir:—La Verje del Coll.

Perque un vespre lo barber
li va fer
un tall al nas, l' infelís
va exclamá ab gran desespero.
—¿Que no ves, gran buñolero,
que me has tallado el naris?

Peró lo barbé aixirit,
tot seguit,
aixís li va contestá:
—Senyor: si no vol que 'l talli
mentres jo l' afayti, calli
ó parli clá y catalá —

Tot sovint á sa mullé
diu també:
—Con gracia, salero y sal

(*) Poesia llegida per son autor en la Sala teatro de *La Violeta* de Sarriá en motiu de una fraternal visita feta a dita Societat per l' aplaudida Societat coral *La Juventud Graciense* lo dia 30 d' Agost de 1896.

quieru que hables castellanu
porque el hablar catalanu
ma sabe á mi mucho mal.—

Pero sa mullé al moment
diu rihent:

—Delfi, no siguis tan noy;
puig seguint ab tal mania
per fi farás companyia
á n' als bojos de Sant Boy.—

Mes no dantse per vensut,
ell, tossut
exclama.—Soy vello ya
y mi fuersa es mucho poca;
mas si no asierras tu boca
mi puño la asserrará.

Aquets y altres disbarats
més salats,
á sa muller dirigeix
y ella al sentir que fort crida
s' aparta d' ell desseguida,
sospira, calla y sofreix.

Aixís obra sa mullé;
jo també
calliria com un mort,
si tingués la mala estrella
de trobarme al puesto d' ella:
mes jo puch dir, cridant fort,
que pensantse don Delfi
parlar fi,
creyentse un gran sabi ser
y volguensa dá' importancia,
sols demostra, ab sa ignorancia,
¡qu' es un neci botifler!

FRANCISCO LIENAS.

Ja fa alguns días que tots los barcelonins consu-
midors de carn la menjan ab fástich.

Quan jo exposava aquest fet, un fulano que des-
prés he sapigut qu' es carnicer, va dirme:

—¿Y qui 'n te la culpa de tot aixó, mes que 'l se-
nyor Galindo?

—¿Y ara qu' está dihent?—vaig preguntarli.

—Y es clar, home; si enhorabona 'l Sr. Galindo
no hagués denunciat l' existencia de una vaca tísica
destinada al consúm, tothom hauria menjat de gust
com sempre, inclús los que haguessin consumit las
carns tuberculosas de la mateixa vaca.

—¿Pero y 'ls resultats?

—Riguissen dels resultats. Si tots los que menjan
carn malalta haguessin de enmalaltir, los metjes de
Barcelona, per molts que siguessin, no podrian do-
nar l' abast.

Davant de aquesta rahó de péu de banch, vaig
girar l' espatlla, considerant inoportú qüestionar mes
temps ab un home de la mánega tan ample.

* *

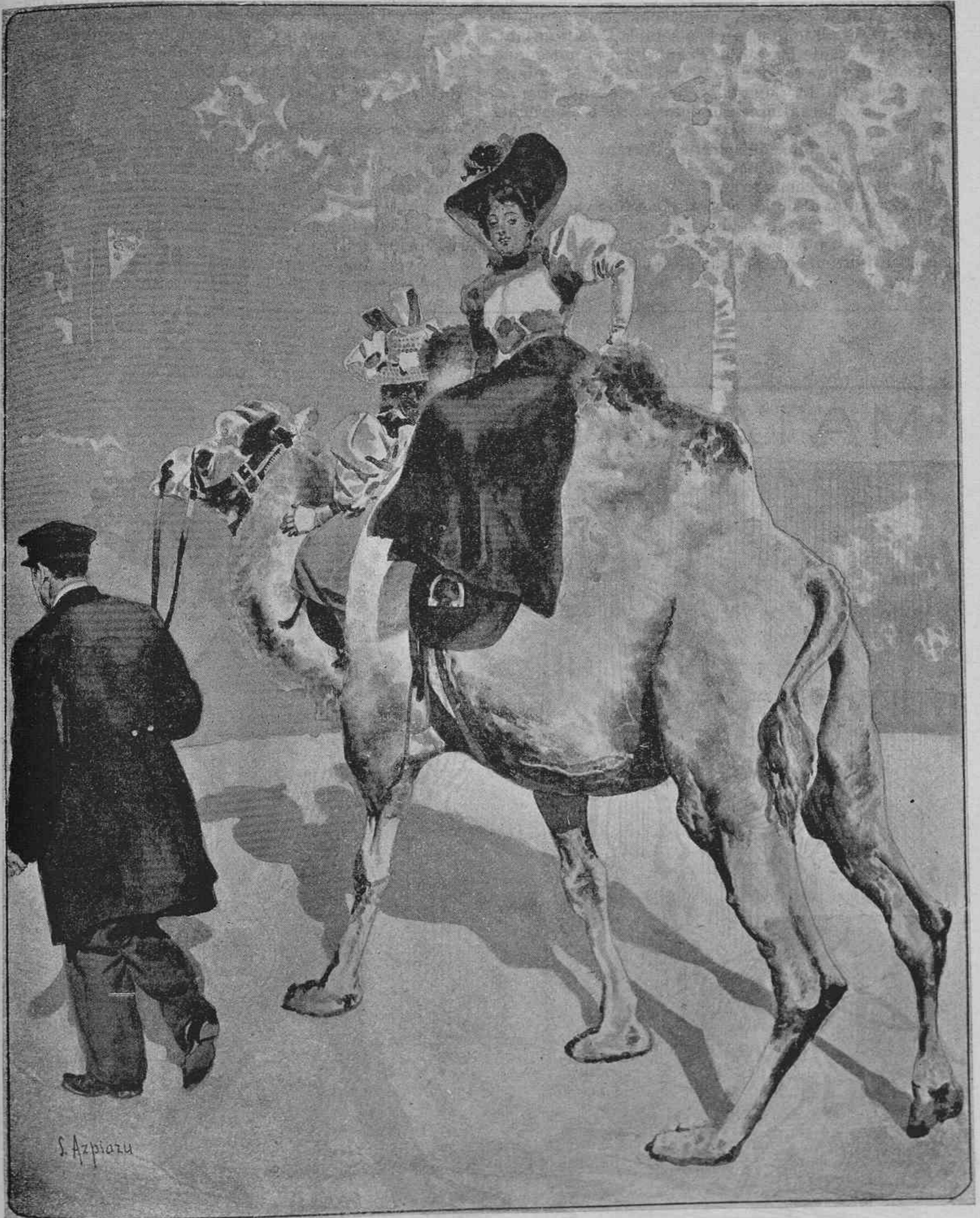
Pero després de maduras reflexions hi acabat pera
convence'm de que 'ls senyors de la comissió de Ma-
taderos deuen sustentar teorías idénticas á las ma-
nifestadas pel carnicer del quento.

Perque ¡cuidado si 'n tenen de patxorral!....

Una vegada descuberta la inmunda tolerancia en
virtut de la qual una vaca tísica anava á passar al
consúm públich, sembla que lo primer que havian de
fer era decretar la suspensió d' empleo y sou de tots
quants funcionaris haguessin intervingut en l' as-
sumpto directa ó indirectament.

Donchs, no senyors, res de aixó: al contrari. S' ha
acordat solicitar un dictámen científich que decidei-
xi, si una vegada extirpats los trossos tuberculosos

AL JARDI DE PLANTAS, DE PARIS (per S. AZPIAZU.)

Un passeig en camell.

de una res malalta, la carn restant es comestible.

¡Qué parli la Ciència! ... Lo gran qué es elevar las qüestions; posarlas ben altas fins que 's perdin de vista. ¿Ho té entés aquest pobre barberillo, autor de la denuncia?

**

Cas de que 'ls oráculos científichs respanguin de conformitat ab lo que, segons sembla, desitjan tant, els defensors de las vacas *Traviattas*, proposo que als senyors que forman la Comissió de Mataderos se 'ls obsequíhi ab un xeflis, baix un escullit *menu*, en el qual deurán figurarhi entre altres los següents plats:

Sopa de microbis dels cultius Ferrán.

Llomillo de porch masell.

Caragols de cementiri.

Peix pintat al oli ab salsa de baccilus vírgula.

Perdius ab mayanesa de suero anti-diftérich.

Y Filet de vaca tísica.

Y ja veuriau com á pesar de tot no succehirá cap desgracia.

Perque ¡cuidado si 'n tenen d' *estómach* los nostres regidors!

Ja varen veure 'l desprendiment de D. Jaume!... Ab cent lliuras de turróns de Agramunt va contribuir al *Aguinaldo* del soldat.

Sembla que un altre prelat de Catalunya, molt respectat pel seu zel evangélich, á fi de prevenir las conseqüencias que podrian produhir los turróns de D. Jaume, te pensat enviar á Cuba cent botelletes d' elixir dentrílich del Dr. Andreu.

Una per cada lliura de turró.

Per mes que diuen que la resignació es una de las virtuts cristianas mes recomenables, los frares dominicos no han sabut resignarse ab l' acort del Ajuntament negantlos permís pera edificar una iglesia dintre de una de las mansanas del Ensanxe.

Al efecte, han acudit en alsada al Gobernador de la Provincia.

Creyém que 'l Sr. Hinojosa sabrá resoldre l' assumpto segons marca la justicia, que aquesta vega-

LO QUE MENJÉM

¡Y pei xó, senyor Galindo, arma tanta polsaguera!

¿Creu vosté que aquesta vaca es la primera?

CAP D' ESTUDI

Una testa peliaguda.

da está de acort ab los sentiments del poble de Barcelona, fidelment interpretats en l' acort de la corporació municipal.

Per avuy no dihem res mes... sino qu' estém á la mira de lo que succeheixi.

Y 'l poble de Barcelona, també hi está.

Fins á Tarragona l' han hagut de coneixer.

L' etern plagiar ha donat assumpto per un sabrós article que publicá 'l *Diari de Tarragona* del diumenje glosant ab molta gracia 'ls plagis de un romans titulat *La calle del suspiro* y suscrit pel senyor Ferrer y Codina.

Versos enters resultan copiats del *Romancero morisco*.

Altres están toscament strafets y plens de disbarats monstruosos que l' autor del article senyala ab molt salero.

Naturalment, que l' autor de la *Calle del suspiro*, que 's troba avuy á Tarragona exercint de *primer galán mut*, si s' empipa, será capás de portar als tribunals al autor de un article que 'l posa tant en ridícul.

¡A n' ell, precisament, á una lumbrera de la literatura que si ha plagiat al *Romancero morisco*, ho ha fet per esmenarli la plana, per millorarlo, com ho fa sempre que copia alguna cosa!

Per aixó sols... y tot lo demés son *romansos*.

Un company de premsa, 'l Sr. Durán y Espanya redactor de *La Renaixensa*, per mes qu' en lloch de Durán y Espanya, no 's digui Durán y Catalunya, ha obert una Farmacia en lo carrer de Valencia, número 344, á la dreta y á ben poca distancia del Passeig de Gracia, qu' es una de las botigas mes hermosas, mes elegants y de mes bon gust, ab que avuy conta Barcelona.

L' arquitecto Sr. Domenech y Montaner que l' ha projectada y dirigida l' ha tractat d' amich. Y 'ls diversos artistas é industrials que han intervingut en lo decorat é instalació del nou establiment s' han portat com uns homes.

Molta sort desitjém al Sr. Durán, encare que may será la que 's mereix un farmacéutich tan inteligent y laboriós y un home tant pundonorós y tan honrat.

Continúan las companyías de l' Electricitat omplint de vallas y de pilots de terra los carrers del Ensanche, qu' en alguns punts quedan completament intransitables, sobre tot quan plou.

L' altre día vaig pendre l' ómnibus de *La Catalana*, per anar de la Plassa de Tetuán á la de Catalunya ¿y creurían que vaig haver de fer trasbordo al mitj de la Gran-vía?

Sí, senyors: trasbordo, com en los carrils quan s' interromp la circulació.

Los viatjers tenían que baixar, porque l' ómnibus no s' ensorrés, y únicament després de caminar trenta ó quaranta passos, podían tornar-lo á pendre.

¡Y encare dirán que á Barcelona no passen escenas pintorescas!

Llegeixo:

«Los estudiantes de Madrit han celebrado una reunión acordando no volver á las classes hasta después de Reyes.»

¿Hasta después de Reys?... ¿Voldrá dir aixó que no hi tornarán fins que 's proclami la República?

Los estudiants de Barcelona, per ara s' aguantan, anant á l' aula ab tota puntualitat.

Naturalment:

Es rectó 'l Sr. Durán
el Sr. Durán y Bas;

GÉNERO ÁRABE

Un sectari de la mitja lluna, qu' está prenent tot el sol.

y si ho diu el nom *hi-vas*
¿qué han de fer pobrets? *Hi-van*.

¡Quí mes felís que 'n Derch de Gracial!...

Si va rebent regalos com fins ara, prompte no li quedarà siti al *parayguero*.

Lo rey de la *France chique* varegalarli un parayguas; y ara, 'ls seus companys de glorias y fatigas li han regalat un bastó.

Un periódich s' entreté á descriure'l, consignant que la virolla es de plata y 'l punyo d' or, guarnit ab

¡Qué 'l catalá no es idioma *nacional!*
¿Y ahora?

El *Noticiero* al donar compte del acte de desprendiment del acaudalat navier Sr. Jover, que s' ha prestat á conduhir gratis á l' Habana 'ls articles que constituheixen l' *Aguinaldo del soldat* en un de sos magnífichs vapors, encabessa 'l *suelto* ab lo següent títol: «EL MARQUÉS DE GÉLIDA.»

Y *Gélida* á la dreita, y *Gélida* á l' esquerra y *Gé-*

LA SISA (per J. LLUÍS PELLICER.)

—¡Ay Senyor! ¡Tant que pesa aquest cistellot, y no més m' hi pogut fer sis rals y trenta céntims!

pedras preciosas ... Afegeix que 'l bastó es una magnífica canya.

Doble ganga, Sr. Derch....
Ja se 'n pot ben alegrar:
¡quina canya! ¡quina canya
mes bona per 'ná á pescar!

En *Floridor de La Dinastia*, parlant de l' obertura del curs del *Ateneo*, diu que 'l catalá, no es idioma *nacional*.

Vels'hi aquí un cas de separatisme al revés.

lida á tot arreu, sempre en esdrújol, es á dir ab la é acentuada.

Si 'l *Noticiero* conegués una mica no mes de Geografía de Catalunya, sabría que no hi ha cap poble que porti la denominació de *Gélida*. N' hi ha un, qu' es el que ha donat nom al títol nobiliari del senyor Jover, que 's diu *Gelida*. Se troba en la línia férrea de Tarragona per Vilafranca, immediatament després de Martorell, á 40 kilómetros de Barcelona.

¿Ho té entés Sr. *Méncheta*?

UNA SENYORA FECUNDA

—¿Vosté 's te per nn productor important? Donchs ¿qué dirá de mí, que en nou anys de matrimoni hi tingut set *famílias*?

Dintre de poch ha de inaugurarse á Chicago la cort mes gran del mon. Costará 3 milions de franchs y podrá contenir 220,000 tocinos.

¡Espanta considerar lo numerosa qu' es la familia dels Shermanns, y els Calls y 'ls Morgháns! ...

Llegeixo:

«Su Santidad el Papa León XIII ha concedido prórroga de diez años, dispensando de la ley del ayuno y de las vigiliás del año, á los que naveguen y vayan de pasaje en los barcos de la Compañía Trasatlántica.»

¡Alsa amigo, Sr. Marqués!... ¿Vol fé 'l favor de dirme que 'n farà de tantas gangas?

Ab privilegis del Papa per no dejunar... Ab privilegis del govern per menjar fort... Y ab gana, que d' aixó no 'n falta may... ¿quí més felis que vosté en aquesta vall de llágrimas?

L' avi del actual emperador de Alemania al veure que 'ls sellos de franqueig que contenían la seva efigie eran inutilisats pel correu, va manar que no hi possessin la seva estampa. Desde llavoras en los sellos de aquell país no hi figura 'l retrato de cap personatge.

Los soberans d' Alemania, per lo vist, son molt nets. No volen que ningú 'ls *embruti la cara*.

En una llibrería han pres pel despaig á un dependient, que quan no sab sortirse bé del llibre que li demanán, las hi engalta pel descusit.

Un día un comprador pregunta:

—Qué tenen *Los tres mosqueteros*?

—Los tres ¿cóm ha dit?

—Los *Tres mosqueteros*, la novela de Dumas pare.

—¡Ah ja hi caich!... No, senyor!... No 'l puch servir. Ahir se 'n va vendre un, y no 'n quedan mes que dos.

BORRALL EPIGRAMÁTICH

—¿Cóm aném senyor Doctó?
—¡Ay senyor Pons, mals, molt mals!
—¿Qué 'm diu home! ¿Donchs y aixó?
— Molt mals, molt mals.
—¡Ay Senyó!
—¿Donchs que té?
—Ni dos malalts.

A en Quimet un músich cego li devia trenta rals y aquell, enfadat, un día á n' el cego 'ls demaná.
—¿Me 'ls podreu donar diumenge?
li va dir serio 'n Quimet. Y 'l cego, també molt serio li va dir:—Ja ho *miraré*.

Als pochos días de ser viudo vaig trobá un amich, qu' es sort y volguentme doná 'l pésam me va dir:—Ho *sento noy*.

J. V. C.

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*En-cos-ti-pa-de-ta.*
- 2.ª GEROGLÍFICH.—*Per granotas las bassas.*

XARADA

—¿Vol veni á ballar, hermosa, aquest waltz que estant sonant?
—Vamos.—Ja hi estém anant.

....
—Ne sab molt.—¡Cá! Poca cosa. Si molt mes ne sab vosté.

—¡Altra feyna hi ha salero.

—Si fins sab ballá 'l bolero.

—¡Ay pobre! ¿qué haig de sabé?

Y d' ahont *dos inversa* filla,

si 's pot saber?—¿Per qué no?

D' *Hu-dos-tres-quint*.—¿De debó?

No ho crech. Va massa senzilla.

Si fos *total*, vosté aquí

duria guants y sombrero

y un *aire* mes fatxandero

d' aquell... «*quién me tose á mi?*»

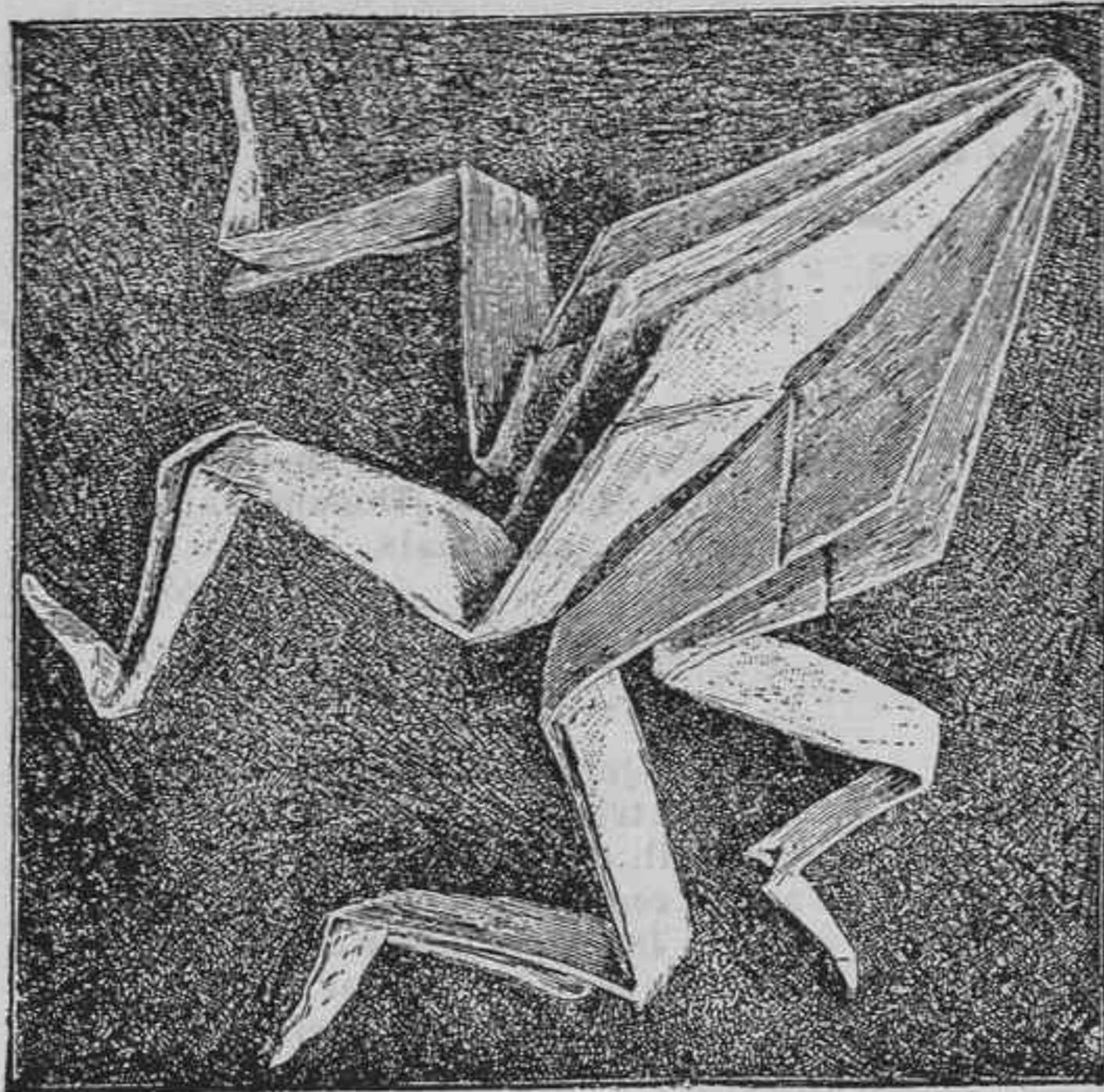
—Veig que vosté está de broma

y no 's posa á la rahó.

—Filla, canto molt clar jo;

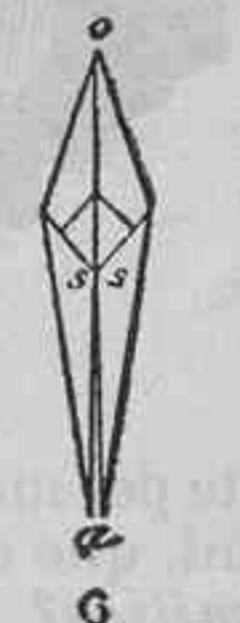
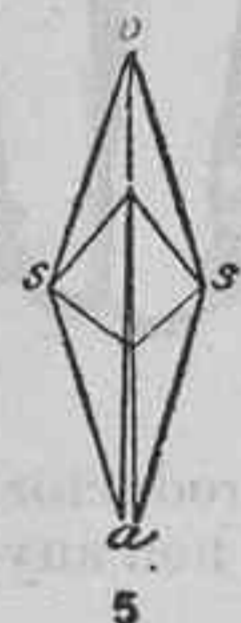
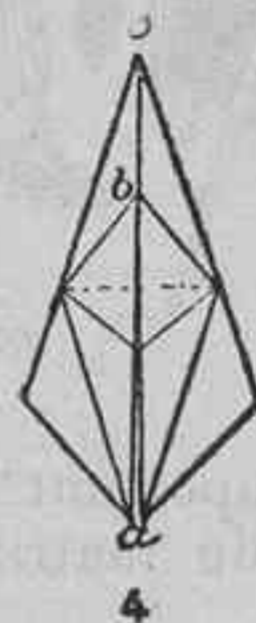
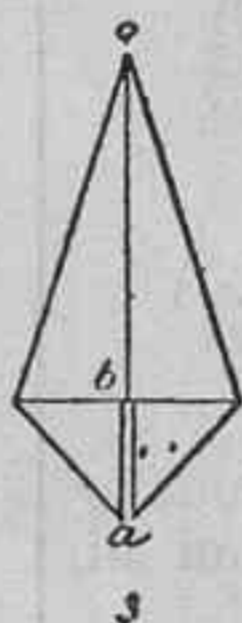
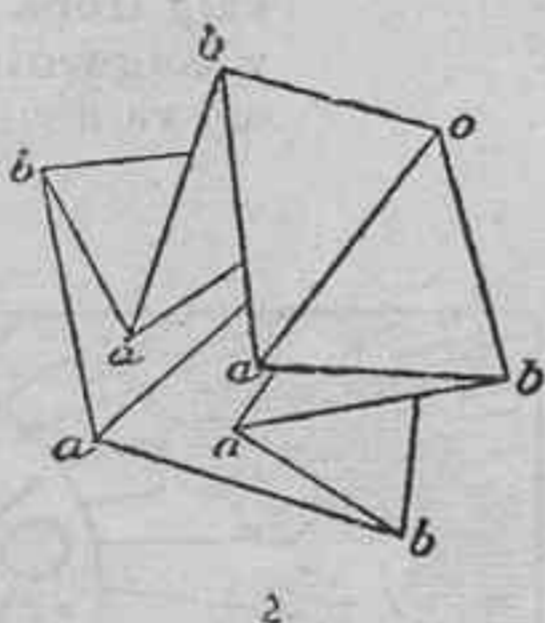
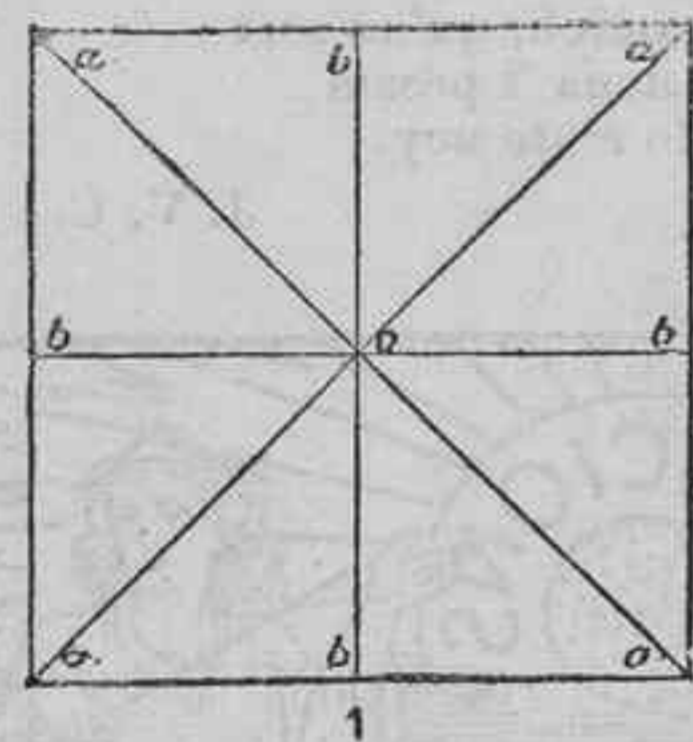
DISTRACCIONS CASULANAS

LA GRANOTA JAPONESA

De la mateixa manera que la nostra quitxalla s' entreté construhint ab paperets doblegats en diversos sentits barcos, aucells, calaixos y altres objectes que posan á proba la seva destresa, els nens japonesos matan pacientment las horas fabricant una granota d' un parescut admirable com pot veure 'l lector pel grabat que acompanya á la present explicació.

La granota japonesa 's fa també de paper, y en quant als trámits que ha de passar, basta examinar las set figuras que van al peu pera compendre desseguida 'l procediment que pera construhirla s' emplea. Es ni mes ni menos que 'l que segueixen els baylets d' aquí pera fer un aucell ó un barco de paper, subjectantse, naturalment, á la combinació de plechs que las set figuras indican.

no 'm desenydo punt *quart* coma.
 —Soch filla d' un pescadó de la platja de can Tunis.
 —No deurá fer pochs dejunis; sempre peix.—Pero ben bo.
 No 'ns falta pas may sardina; com tampoch *primera-invers*.
 —Sent filla de mariners te la cara blanca y fina; no 's veu gayre.—Donchs jo ho soch.
 —Me 'n alegro. ¿Y com *segona* diu de nom?—Marieta Pona.
 ¿Y vosté?—*Dos-tres-quart* Moch.
 —Bueno. *Tres walz* s' ho acabat, y jo tinch de *quinta* á seure.
 —Si vol anirém á beure al café, un xich d' «Anissat.»
 —Moltas gracias.—¡Ah! De ré.

 Y al cap d' un minut contat no 's recordan del parlat.
 Veus'aquí 'l ball *ters* que te.

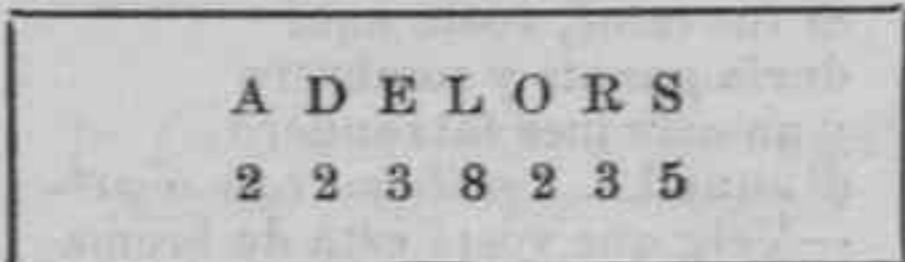
ESCOLA VILAFRANQUÍ.

ANAGRAMA

Quan la guerra de Calaf á casa d' un cistellé diu que la *tot* que va haverhi tirá 'l *total* al carré.

M. COMPTE.

TRENCA-CLOSCAS

Ab las set lletras, representadas, tantas vegadas com din-

hen los números, combinar lo titul de una Oda, del immortal poeta D. F. Soler Pitarra.

J. C. VILÀ.

TERS DE SILABAS

Primera ratlla vertical y horisontal: torero.—Segona nom d' home.—Tercera: població espanyola.

E. B. Y VIOLA.

CONVERSA

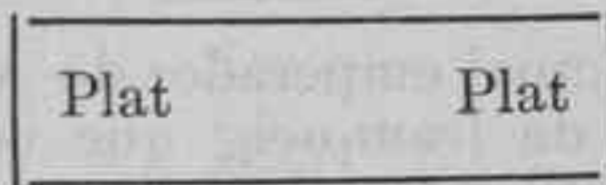
—Sabs Joan, que la Pilar passat demá dona un gran concert?

—De piano?

—No, home: del instrument que jo mateix t' he dit.

G. MARTÍNEZ.

GEROGLIFICH COMPRIMIT

PE-GRA.

Medicaments del Dr. WOOM

Aixerop lactífich per augmentarla cantitat y millorar la calitat de la llet. Útilíssim per mares y didas.
Aixerop pectoral, pera curar tota classe de tos.
Aixerop antidiarreich-estomacal, per curar las diarreas y malalties de ventrell.

Unich dipòsit: Aixeroperia del Dr. GENER, Petritxol, 2 BARCELONA

Antoni Lopez, editor, Rambla del Mitj 20,

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona.

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona, Correu: Apartat número 2.

ALMANACH

DE

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA PERA 1897

REDACTAT pels primers escriptors de Catalunya, en número de mes de 140 firmas.

ILUSTRAT ab prop de 300 grabats, per més de 90 artistes notables de Catalunya y de fora.

Preu: UNA pesseta

Está á punt d' agotarse aquest popular almanach, lo més extens, lo més complert, lo més interessant que 's publica á Espanya.

Obra nueva de **VITAL AZA**

BAGATELAS

POESÍAS

Precio Ptas. 1.

Edición ilustrada por **B. GILI ROIG**

Precio Ptas. 1.

Acaba de publicarse

ALMANAQUE-ALBUM

DE

LA ILUSTRACIÓN ESPAÑOLA Y AMERICANA

Precio 2 pesetas.

Precio 2 pesetas.

DIETARIOS

para 1897

de todas clases y tamaños desde
1 á 4 pesetas

ARTE DE HABLAR BIEN FRANCÉS

En ocho días y sin maestro se aprende la verdadera pronunciación, según las reglas de la Academia francesa.

Ptas. 2.

El tomo 48 de la **COLECCION DIAMANTE** saldrá en breve.

«LA ESQUELLA DE LA TORRATXA»

Adelantan activamente los trabajos del **5.º CUADERNO** de **BARCELONA A LA VISTA** que indudablemente dejará eclipsados todos los albums publicados hasta el día.

DE VENTA

30
céntimos

PRIMER cuaderno
SEGUNDO cuaderno

TERCER cuaderno
CUARTO cuaderno

30
céntimos

Provincias: 35 céntimos.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, no remetent además 1 ral pel certificat. Als corresponsals de la casa, se 'ls otorgan rebaixas.

ELS FERITS DE LA GUERRA

—¡Passi lo que passi, Espanya no 'ls deixarà abandonats!

30
centims

centims